

Всесвітнє наукове ноосферно-онтологічне товариство
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
ГО «Фонд розвитку науки та освіти «ІНТЕЛЕКТ»

World Scientific Noosphere-Ontological Society
H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University
Public organization «Foundation of Science and Education «INTELLECT»

ДУХОВНО-ІНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ І НАВЧАННЯ МОЛОДІ В XXI СТОЛІТТІ

*Міжнародний періодичний збірник наукових праць
за загальною редакцією
проф. В. П. Баби́ча, проф. Л. С. Рибалко, проф. Штефан Л. А.*

Випуск 3

SPIRITUAL AND INTELLECTUAL UPBRINGING AND TEACHING OF YOUTH IN THE XXI CENTURY

*International Periodical Collection of Scientific Papers
edited by prof. V. P. Babych, prof. L. S. Rybalko, prof. L. A. Stephan*

Issue 3

Харків – 2021
Kharkiv – 2021

Кіріленко О. Г., Рижкова В. В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в процесі підготовки магістрів-філологів: інтелектуальний аспект	238
Прокопенко А. І., Прокопенко І. А. SWOT-аналіз цифровізації вищої педагогічної освіти в Україні	244
Майнаєв Ф. Я. Застосування сервісу RENDERFOREST на уроках історії	250
Опанасенко Я. О. Ключові компетенції викладача-тьютора в умовах змішаного навчання	254
Чібісов О. Д., Простакова Ю. С., Штонда О. Г. Особливості вивчення математичних дисциплін майбутніми вчителями математики в умовах змішаного навчання	257
Нелін Є. П., Проскурня О. І., Цись Я. В. Використання хмарних сервісів GOOGLE на уроках математики	261
Пісоцька М. Е., Олійник Т. О. Алгоритм використання критерію Макнамара для статистичної обробки педагогічних вимірювань	265
Денисенко А. О. Моніторинг виховного потенціалу студентського дозвілля в умовах дистанційного навчання	269
Пономарьова Н. О. Професійна педагогічна діяльність майбутніх учителів як чинник їх професійної самореалізації	274
Галушка К. Р. Комунікативна культура вчителя як складова педагогічної майстерності	280
Кабанська О. С. Проектування розвитку духовно-інтелектуальних умінь у майбутніх учителів у закладі вищої педагогічної освіти	284
Семенова М. О. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до самореалізації в суспільстві споживання	288
Ван Інчжи. Музично-виконавська компетентність вчителя музичного мистецтва	292
Лу Баовень. Особливості етнокультурної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва	297
Ян Ян, Ван Ціхуей. Естетичне виховання майбутніх вчителів засобами музичного мистецтва у КНР	300
Ян Цзяін. До питання емоційної виконавської стабільності фахівців музичного мистецтва	304
Мей Фан. Мультимедійні технології у професійній підготовці фахівців музичного мистецтва	308
Чернушенко Н. М. Мовна особистість учителя початкової школи у світлі вимог модернізації освіти XXI століття	312
Бунчук О. В., Коротаткова А. К. Розвиток творчого потенціалу майбутнього викладача хореографічних дисциплін	317
Разуменко Т. Неформальна та інформальна освіта хореографів в Україні	320
Доценко Д. Г. Духовно-інтелектуальна компонента управлінської компетентності викладача закладу вищої освіти	325

КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧА-ТЮТОРА В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Опанасенко Я. О.

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, Харків, Україна

Радикальні трансформації сучасного освітнього простору, які виникли внаслідок активного впровадження інноваційних інформаційних технологій в навчальний процес, докорінно змінили природу взаємостосунків вчителя та учня. освітній інструментарій, інтернет-технології підвищили значимість дистанційного компоненту змішаного навчання. Широкий спектр мультимедійних засобів (віртуальні класи та лабораторії, інтерактивні дошки та засоби доповненої реальності) та їх висока ефективність ставлять під сумнів актуальність класичної ролі викладача в навчальному процесі.

Ключові слова: *тьюторство, педагогічна компетентність, змішане навчання.*

Radical transformations of the modern educational space, which arose as a result of the active introduction of innovative information technologies in the educational process, have radically changed the nature of the relationship between teacher and student. educational tools, Internet technologies have increased the importance of the distance component of blended learning. A wide range of multimedia tools (virtual classrooms and laboratories, interactive whiteboards and augmented reality tools) and their high efficiency call into question the relevance of the classic role of the teacher in the learning process.

Key words: *tutoring, pedagogical competence, blended learning*

На сьогоднішній день однією з головних проблем освітології постає питання вибору вектору потенційної трансформації ролі викладача в умовах змішаного навчання. Серед великої кількості варіантів розвитку (ментор, коуч, мотиватор тощо) вчені виділяють роль тьютора. Для того, щоб прийти до висновку, чи співпадають характерні особливості тьютора з реаліями змішаного навчання, доцільним буде дослідити ключові компетенції викладача-тьютора.

Тьютор (викладач-консультант) створює освітнє середовище, що дозволяє учневі не тільки отримувати знання і навички, а й вирішувати реальні проблеми у своїй діяльності. Дослідники зазначають, що

коло специфікацій та функцій тьютора є доволі широким, деякі вчені навіть виділяють окремі види тьюторства, а саме:

1. Тьютор-наставник;
2. Тьютор-партнер;
3. Тьютор-навігатор;
4. Тьютор-консультант з розвитку.

Тьютор-наставник займається, в першу чергу, неформальною освітою: додаткові методи отримання інформації, питання ведення записів лекцій; він може виступати пов'язуючою ланкою між студентом та іншими викладачами, допомагає йому побудувати власну освітню траєкторію, яка буде заснована на індивідуальних особливостях та потребах студента.

Тьютор-партнер супроводжує студента в період його ідентифікації в ЗВО, підтримує потенційне створення груп за інтересами та загальний сприятливий клімат в навчальному колективі, тримає руку на пульсі студентського життя. У ролі тьютора-партнера може виступати куратор або соціальний педагог.

Тьютор-навігатор пропонує допомогу в здійсненні вибору предметів, курсів за вибором і ін., Дану позицію може зайняти куратор або заступник декана з виховної роботи.

Позиція тьютора-консультанта є найширшою та водночас найважливішою, оскільки вона може бути затребуваною в тих освітніх ситуаціях, які неможливо спрогнозувати. Тьютор-консультант допомагає студенту розкрити свій потенціал в практичних ситуаціях та виступає певним.

На думку Л. Шеїної, тьюторська компетентність — це компетентність сучасного педагога, яка дозволяє йому супроводжувати індивідуальні освітні програми [1]. Викладач допомагає студенту приймати правильні рішення в реалізації освітньої програми. При цьому в процесі реалізації програми необхідно досягти розуміння кожним студентом того, які вимоги пред'являються до його знань, як до вже сформованих, так і до тих, які ще належить сформувати. Таким чином, ґрунтуючись на визначенні професійної та тьюторської компетентності, можна припустити, що готовність викладача до тьюторської супроводу в умовах змішаного навчання повинна відповідати двом головним вимогам, оскільки в сучасних умовах інформаційна компетентність визначає професійну педагогічну компетентність в цілому викладач по-

винен бути компетентним у галузі інформаційних технологій та водночас мати високий рівень обізнаності у галузі технології тьюторського супроводу. Інформаційна підготовка педагога повинна включати в себе знання та вміння в області основ інформатики, які необхідні для професійної діяльності та дозволять йому повінстю розкрити потенціал сучасних освітніх технологій [2].

Готовність викладача до тьюторського супроводу в інформаційному просторі ЗВО забезпечується наступними умовами:

- педагог повинен бути мотивований на участь в тьюторській діяльності;
- педагог повинен здійснювати інформаційне збагачення, систематизувати та інтегрувати знання учнів;
- педагог повинен забезпечувати включення студентів в дослідну, практичну та рефлексивну діяльність;
- педагог повинен вміти переглядати і стимулювати пізнавальний інтерес та вибудовувати актуальні завдання, зміст освітнього маршруту розвитку студента;
- педагог повинен вміти представляти інтереси студентів в широких соціальних колах;
- педагог повинен вміти проводити аналіз своєї діяльності [3].

Таким чином можна з впевненістю сказати, що хоча позиція тьютора і є вимогливою до рівня професійної компетентності викладача, вона може бути доречною та актуальною в умовах змішаного навчання в ЗВО України.

Список використаних джерел:

1. Шеїна Л. О. Тьюторство як комплексний соціальний психолого-педагогічний феномен. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. 2014. № 4. С. 231-238. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2014_4_31.
2. Бойко А. Тьюторство як засіб задоволення освітніх потреб особистості, країни і суспільства. Педагогічні науки. 2010. Вип. 1. С. 4–11.
3. Осадча К. Компетентнісний підхід у формуванні професіоналізму майбутнього учителя як тьютора. Актуальні питання формування професіоналізму майбутніх педагогів : матеріали Всеукраїнської дистанційної науково-практичної конференції. 2016. С. 173–176.